

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Lí do viết đề tài:

Giáo dục là nền tảng văn hóa của một đất nước, là sức mạnh trí tuệ của cả tương lai dân tộc nhằm sớm đạt cơ sở ban đầu rất quan trọng cho sự phát triển toàn diện của thế hệ trẻ Việt nam trong xu thế hội nhập với thế giới hiện nay. Trong lĩnh vực khoa học nói chung giáo dục chiếm vị trí rất quan trọng. Giáo dục không những cung cấp cho học sinh những hiểu biết về tri thức khoa học tiến bộ của loài người đồng thời vừa hình thành nhân cách cho học sinh là điều quan trọng cốt yếu. Đặc biệt là lứa tuổi học sinh tiểu học.

Thế kỷ XXI là thế kỷ của sự phát triển công nghệ, của tri thức thì việc giáo dục có vị trí hết sức quan trọng trong việc xây dựng con người mới XHCN nhằm đáp ứng sự phát triển chung của toàn nhân loại, đào tạo các em trong tương lai trở thành những người có đủ cả đức và tài để xây dựng và bảo vệ đất nước, bảo vệ Tổ quốc VN xã hội chủ nghĩa. Do đó hiện nay đang còn ngồi trên ghế nhà trường ở bậc học tiểu học các em còn ngỡ ngàng rất nhiều đối với mọi hoạt động của nhà trường các em phải có nghĩa vụ phải học tập nghiêm túc để tiếp thu kiến thức và nhân cách làm người. Đối với các em khả năng chú ý, ý chí, ngôn ngữ và kỹ năng hành động còn nhiều hạn chế nên các em cũng cần có sự quan tâm đặc biệt, sự hướng dẫn cụ thể, chu đáo, đều đặn hàng ngày của GVCN, cha mẹ học sinh (ở nhà) nhằm giúp trẻ kịp thời điều chỉnh cách học, xử lý tình huống cụ thể hàng ngày để lối sống của các em ngày một tốt hơn, hoàn thiện về nhân cách, đạo đức cá nhân để sớm giúp các em hình thành nhân cách tốt đẹp để bước vào bậc học cao hơn trong tương lai.

Hưởng ứng lời kêu gọi của Bác Hồ: “Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người” Đội ngũ GVCN là những chiến sĩ tiên phong xung kích đi đầu trong phong trào này. Chính nghề dạy học đã đào tạo con người phát triển một cách toàn diện. Để đáp ứng không ngừng yêu cầu của sự phát triển xã hội loài người, mỗi một con người không ngừng rèn luyện tư tưởng đạo đức và ra sức học tập để trở thành con người lao động có đủ tri thức và đạo đức XHCN. Đây cũng chính là mục tiêu phấn đấu của mỗi chúng ta.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: “Có tài mà không có đức là người vô dụng, có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó”. Do đó việc xây dựng đạo đức, kiến thức, lối sống cho các em ngay khi đang ngồi trên ghế nhà trường là vấn đề vô cùng quan trọng, đây cũng chính là thước đo để đánh giá một con người. Tục ngữ có câu: “Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng” lứa tuổi của học sinh tiểu học (6 tuổi đến 11 tuổi) lứa tuổi mà các em bước đầu tiếp xúc với môi trường tập thể, tiếp xúc với bạn bè cùng lứa tuổi, cùng lớp, cùng trường lứa tuổi này như trang giấy trắng để tiếp thu những kỹ năng sống đang còn rất ngỡ ngàng, đơn giản của các em. Mặt khác còn có những điều kiện khách quan khác như thiếu sự chăm sóc của gia đình, hoàn cảnh gia đình

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

có khó khăn về kinh tế, các yếu tố tâm lý khác ... đã làm ảnh hưởng rất lớn đến hành vi và đạo đức xấu của các em. Cụ thể các em hay bắt chước các thói xấu của người khác như: nói tục, chửi thề, trộm cắp dụng cụ học tập của bạn bè, gây gỗ, đánh nhau với bạn cùng lớp, cùng trường ... Chính vì vậy việc giáo dục cho học sinh ở lứa tuổi tiểu học là một nhiệm vụ cấp bách trong nhà trường để thiết thực xây dựng một môi trường giáo dục lành mạnh góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của trường học.

Xuất phát từ mục tiêu chung đó, công tác giáo viên chủ nhiệm lớp đóng một vai trò vô cùng quan trọng, có thể nói “là khâu then chốt, quyết định” việc nâng cao chất lượng học tập của các em. Giáo viên chủ nhiệm ở Tiểu học có một vị trí vô cùng quan trọng trong việc hình thành cho học sinh những cơ sở ban đầu cho sự phát triển đúng đắn và lâu dài về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng sống cơ bản để học sinh tiếp tục học Trung học cơ sở.

Ngoài việc tổ chức, hướng dẫn các hoạt động học tập của học sinh xuyên suốt 5 buổi/ tuần, giáo viên chủ nhiệm lớp còn phải thường xuyên theo dõi các hoạt động trong giờ chơi, trong các buổi sinh hoạt, giao lưu tập thể, ... và cả hoạt động học tập ở nhà của học sinh. Vì vậy công việc của một giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học là rất quan trọng, vinh dự nhưng cũng đầy công trong công tác.

Tất cả những điểm khác biệt đó đều do giáo viên chủ nhiệm lớp tạo ra. Giáo viên chủ nhiệm nào có tinh thần trách nhiệm cao, tận tâm với học sinh của mình thì chắc chắn sẽ tìm ra được các biện pháp để thu hút học sinh đến lớp, làm cho học sinh trở nên chăm ngoan, thích đi học và luôn cảm thấy “mỗi ngày đến trường là một niềm vui”.

Mặt khác, tuy giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học dạy được tất cả các lớp (từ lớp 1 đến lớp 5) nhưng trong thực tế, không phải giáo viên nào cũng theo học sinh của mình từ lớp này lên lớp khác. Vì vậy, mỗi năm lên lớp, các em lại được học với một thầy (cô) khác nhau. Nếu giáo viên lớp dưới làm tốt công tác chủ nhiệm, xây dựng tốt nề nếp lớp học, rèn luyện cho học sinh phương pháp tự học và nhiều kỹ năng sống cơ bản khác; nhưng lên lớp trên, giáo viên chủ nhiệm lớp không duy trì, không phát huy thì rồi nề nếp lớp học và chất lượng học tập của học sinh sẽ ra sao? Do vậy, công tác chủ nhiệm lớp phải được thực hiện đồng bộ từ lớp Một đến lớp Năm. Nề nếp lớp học, phương pháp học tập, đạo đức, nhân cách và các kỹ năng sống của học sinh phải được giáo viên chủ nhiệm chú ý xây dựng, rèn rửa ngay từ lớp 1 và phải được duy trì, phát huy xuyên suốt ở các lớp trên.

Để hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình, người giáo viên chủ nhiệm lớp ở tiểu học phải trải qua biết bao nhiêu khó khăn, bao nhiêu vất vả. Vì vậy, tôi khẳng định rằng công tác của giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học là cực kỳ quan trọng, là nhân tố số một quyết định chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Sau ba năm được làm công tác chủ nhiệm lớp, tôi luôn cố gắng hoàn thành các nhiệm vụ được giao với tinh thần trách nhiệm cao. Trong các năm qua, lớp tôi chủ nhiệm luôn đạt chỉ tiêu đề ra. Đó là lí do tôi chọn đề viết sáng kiến kinh nghiệm năm học này: **“Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường Tiểu học Cát Linh”**. Với mong muốn được chia sẻ và nhận được những đóng góp chân tình từ các thầy giáo, cô giáo và các cấp lãnh đạo.

2. Mục đích của đề tài:

Tôi viết sáng kiến kinh nghiệm này với mong muốn :

1. Ghi lại những biện pháp mình đã làm để suy ngẫm, để chọn lọc và đúc kết thành kinh nghiệm của bản thân.
2. Được chia sẻ với đồng nghiệp những việc đã làm và đã thành công trong công tác chủ nhiệm lớp.
3. Nhận được những lời góp ý, nhận xét từ cán bộ quản lí nhà trường, từ Ban Giám khảo của Phòng Giáo dục và từ các bạn đồng nghiệp, để tôi phát huy những mặt mạnh, điều chỉnh, khắc phục những thiếu sót cho hoàn thiện hơn.
4. Rèn luyện tinh thần năng động; giữ lửa lòng say mê, sáng tạo; cố gắng học tập, tự cải tạo mình để theo kịp sự tiến bộ của thời đại.

3. Nhiệm vụ và phạm vi nghiên cứu:

3.1 Nhiệm vụ:

- Tập hợp một số vấn đề lí luận làm cơ sở khoa học cho việc viết tài liệu kinh nghiệm công tác chủ nhiệm lớp ở trường tiểu học.

3.1 Đối tượng nghiên cứu:

- Học sinh lớp 3C trường Tiểu học Cát Linh năm học 2013-2014.
- Tài liệu, sách, báo, sách hướng dẫn, mạng Internet.

4. Phương pháp nghiên cứu:

Để thực hiện đề tài này tôi đã tự sử dụng các phương pháp sau:

- Đọc các tài liệu sách, báo, tạp chí... có liên quan đến nội dung đề tài.
- Theo dõi thực trạng về đạo đức, lối sống và cách ứng xử của học sinh lớp 3.
- Uốn nắn những hành vi đạo đức lệch lạc, những cách ứng xử chưa phù hợp cho học sinh.
- Tổ chức rút kinh nghiệm.

NỘI DUNG

1. Một số vấn đề lí luận cơ bản của đề tài nghiên cứu.

Căn cứ khoa học của đề tài nghiên cứu.

Giáo dục tiểu học là bậc học nền tảng của hệ thống giáo dục quốc dân, có nhiệm vụ xây dựng và phát triển tình cảm đạo đức, trí tuệ, thẩm mỹ và thể chất của trẻ, nhằm hình thành cơ sở ban đầu cho sự phát triển toàn diện nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Giáo dục tiểu học phải đảm bảo cho học sinh nắm vững các kĩ năng nói, đọc, viết, tính toán, có những hiểu biết cần thiết về thiên nhiên, xã hội và con người; có lòng nhân ái, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ, yêu quý anh chị em; kính trọng thầy giáo, cô giáo, lễ phép với người lớn tuổi; giúp đỡ bạn bè, các em nhỏ; yêu lao động, có kỉ luật; có nếp sống văn hóa; có thói quen rèn luyện thân thể và giữ vệ sinh; yêu quê hương đất nước, yêu hòa bình.

Ở lứa tuổi học sinh tiểu học cơ thể của trẻ đang ở thời kì phát triển. Trẻ ở lứa tuổi này không kiên trì, nhanh nhớt, nhanh quên, dễ xúc động, hiếu động, ham hiểu biết. Đặc biệt lứa tuổi này trẻ rất hay bắt chước người lớn. Bởi vậy tất cả những diễn biến xung quanh các em sẽ ảnh hưởng rất lớn theo hướng tích cực hoặc tiêu cực.

Bậc Tiểu học là bậc góp phần quan trọng trong việc đặt nền móng cho việc hình thành và phát triển nhân cách học sinh. Ở bậc học này, các em bắt đầu phải tư duy để tiếp thu những tri thức khoa học ban đầu, những nhận thức về thế giới xung quanh nhằm phát triển năng lực nhận thức, hoạt động tư duy và bồi dưỡng tình cảm tốt đẹp của con người. Đây là giai đoạn rất quan trọng giúp các em có những kĩ năng sống tốt ngay từ ban đầu, từ đó giúp các em mạnh dạn, tự tin hơn trong cuộc sống. Giai đoạn đầu các em phát triển tốt thì đó là nền móng vững chắc cho sự phát triển sau này. Và để có những ảnh hưởng tích cực tới học sinh thì trước hết ở lớp, ở trường phải có những hoạt động tích cực, bổ ích cho các em tham gia. Mỗi giáo viên phải là tấm gương sáng cho học sinh noi theo.

Để trở thành giáo viên chủ nhiệm tốt đòi hỏi giáo viên phải có phẩm chất đạo đức tốt, tâm huyết với nghề, yêu thương tận tụy với học sinh. Giáo viên chủ nhiệm phải hoàn thành tốt các nhiệm vụ tìm hiểu và nắm vững học sinh trong lớp về mọi mặt, cộng tác chặt chẽ với gia đình học sinh và phối hợp với giáo viên bộ môn, tổ chức Đội TNTP để giáo dục học sinh trong lớp mình chủ nhiệm. Công tác giáo dục học sinh, nhất là học sinh cá biệt và giúp đỡ học sinh khó khăn đạt hiệu quả cao và đặc biệt là đưa phong trào của lớp đạt kết quả. Giáo viên chủ nhiệm phải tích cực nghiên cứu và ứng dụng khoa học tâm lý – giáo dục để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giáo viên chủ nhiệm lớp và các nhiệm vụ khác. Đặc biệt phải có phẩm chất tâm lý của người làm cha, làm mẹ, là người bạn lớn của học sinh, nắm bắt tâm, sinh lý lứa tuổi của các em, góp phần hình thành và phát triển nhân cách của các em một cách có hiệu quả....

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Như chúng ta đã biết, hầu hết các giáo viên tiểu học đều làm công tác chủ nhiệm lớp, từ trước đến nay chưa sách vở tài liệu nào định nghĩa rõ thế nào là công tác chủ nhiệm và qua quá trình làm công tác này chúng ta tạm quy định với nhau: Công tác chủ nhiệm lớp là hệ thống những kế hoạch, biện pháp mà người giáo viên đã đưa ra nhằm tổ chức hướng dẫn học sinh thực hiện tốt những nhiệm vụ của mình do nhà trường, Đoàn, Đội, Hội đưa ra.

Trong những năm gần đây, ngành giáo dục đang tập trung đổi mới phương pháp giáo dục nên công tác chủ nhiệm lớp càng được quan tâm hơn và có những đòi hỏi cao hơn. Qua trao đổi cùng đồng nghiệp, được sự chỉ đạo sâu sát của nhà trường, bản thân mỗi giáo viên càng ý thức sâu sắc hơn tầm quan trọng của công tác chủ nhiệm và nhiệm vụ cao cả của giáo viên chủ nhiệm. Phong trào thi đua trở thành chủ nhiệm giỏi đã được hầu hết các giáo viên tham gia tích cực.

Tuy nhiên trong quá trình thực tiễn vẫn còn tồn tại một số giáo viên có thể là thiếu kinh nghiệm hoặc sử dụng phương pháp giáo dục thiếu linh hoạt, hoặc quá trình thực hiện thiếu liên tục và thiếu sự nhiệt tình nên chất lượng giáo dục ở từng lớp có sự chênh lệch rõ rệt, đâu đó vẫn còn một số tập thể học sinh chất lượng văn hóa và đạo đức chưa cao và không chú ý đến các phong trào thi đua của nhà trường đề ra. Tôi nghĩ rằng đề tài này không mới bởi vì nó thường lặp đi lặp lại nhưng điều cần thiết đối với những giáo viên chúng tôi là được tham gia bàn bạc kỹ về công tác này để tìm ra phương pháp tối ưu nhằm nâng cao hiệu quả giáo dục trong tình hình hiện nay.

Sau đây tôi xin đi cụ thể vào tình hình lớp chủ nhiệm của mình:

a. Thuận lợi:

- Phần lớn học sinh trong lớp tương đối đồng đều về chất lượng cuộc sống, học tập, phụ huynh quan tâm con em mình.
- Cán bộ lớp năng động, nhiệt tình, gương mẫu trong mọi hoạt động của lớp.

b. Khó khăn:

- Ở lứa tuổi này, các em đã có nhiều thay đổi về nhận thức, về tâm sinh lý, tình cảm và cả các mối quan hệ xã hội. Nhưng các em vẫn chưa có đủ khả năng tự bảo vệ mình. Vì vậy, các em rất cần được giáo dục và rèn luyện nhiều kỹ năng sống để tự tin trong học tập và cuộc sống.
- Học sinh ở lứa tuổi này còn mãi chơi, hiếu động, thường xuyên nghịch ngợm, phá phách, chọc ghẹo các bạn, đặc biệt là học sinh nam.
- Nhiều học sinh còn chưa tự giác học tập, ý thức học trên lớp chưa tốt, thường xuyên để cô phải nhắc nhở. Về nhà cũng chưa có ý thức ôn tập bài, thường xuyên quên sách vở, đồ dùng học tập. Nhiều học sinh chưa có ý thức tự giác và biết sắp xếp thời gian biểu hợp lý, khoa học.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Đã ba năm làm giáo viên chủ nhiệm lớp, phần nào đã có chút ít kinh nghiệm nhưng tôi vẫn thấy công việc của một giáo viên chủ nhiệm lớp ở tiểu học là rất trọng trách và không kém phần phức tạp. Mỗi giáo viên muốn làm tốt công tác chủ nhiệm thì phải vừa là một giáo viên giỏi về chuyên môn, vừa phải là một nhà tâm lý giỏi để hiểu học sinh, để xử lý các tình huống rắc rối sao cho khéo léo, tế nhị và đạt hiệu quả giáo dục cao. Nếu giáo viên không tâm huyết với nghề, không có tinh thần trách nhiệm cao thì khó mà hoàn thành nhiệm vụ. Chất lượng học tập của học sinh, nhân cách, đạo đức, lối sống... của học sinh rồi sẽ ra sao? Chính vì hiểu rõ điều đó nên trong những năm học qua, song song với việc giảng dạy tốt các môn học theo qui định, tôi luôn cố gắng phấn đấu làm tốt vai trò, nhiệm vụ của một giáo viên chủ nhiệm lớp.

2. Biện pháp thực hiện:

Công việc của giáo viên chủ nhiệm lớp rất nhiều, không thể thống kê hết được. Trong sáng kiến kinh nghiệm này, tôi chỉ đi sâu vào 3 nội dung chính sau đây:

- a. Xây dựng nề nếp lớp học.
- b. Xây dựng “lớp học thân thiện, học sinh tích cực”.
- c. Hướng dẫn học sinh tự học ở nhà.

Sau đây là các biện pháp tôi đã tiến hành:

2.1. Xây dựng nề nếp lớp học:

a) Tìm hiểu và phân loại học sinh lớp chủ nhiệm:

Để giáo dục học sinh có hiệu quả thì GVCN phải hiểu sâu sắc về các em, từ đó mới có thể đặt ra được những tác động sư phạm thích hợp. Đúng như K.Đ Usinki đã nói rằng: “Muốn giáo dục con người thì phải hiểu con người về mọi mặt”. Do đó bất kỳ người GVCN nào cũng phải làm công việc đầu tiên là tìm hiểu học sinh lớp mình phụ trách.

Để tìm hiểu học sinh, tiến hành với 07 biện pháp như sau:

- Nghiên cứu lý lịch học sinh (hoàn cảnh gia đình, nghề nghiệp của bố, mẹ, anh chị em, số con trong gia đình, thu nhập của gia đình, tình trạng sức khỏe.....)
- Nghiên cứu hồ sơ của học sinh như: Học bạ, các biên bản họp tổ lớp, các bản tự kiểm điểm, các sản phẩm do chính học sinh làm ra.....
- Trao đổi với học sinh để nắm bắt tâm tư nguyện vọng, xu hướng, sở thích, thái độ trong quan hệ với tập thể lớp (thờ ơ hay hăng hái, nhanh nhẹn tháo vát hay chậm chạp).
- Trao đổi với GVCN và các giáo viên bộ môn của năm học trước về tình hình chung của lớp cũng như tình hình học tập và rèn luyện của từng học sinh.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- Trao đổi với các lượng giáo dục khác nếu như cần: Ban giám hiệu, Tổng phụ trách đội, Ban đại diện cha mẹ học sinh.....
- Tham gia hoạt động cùng học sinh để tìm hiểu rõ hơn về tinh thần tập thể, ý thức hợp tác trong công việc chung, về những cá nhân học sinh mà GVCN có ý định từ trước.
- Trao đổi với cha mẹ học sinh để có thêm những thông tin về đối tượng mình định nghiên cứu.

Như vậy, tìm hiểu học sinh là việc làm liên tục, thường xuyên, vừa có tính cấp bách trong những khoảng thời gian nhất định, lại vừa có tính giai đoạn. Do vậy, GVCN cần có kế hoạch thực hiện ở việc xác định mục tiêu, nội dung, biện pháp, thời gian tiến hành tìm hiểu học sinh. Có như vậy, việc tìm hiểu học sinh mới liên tục, GVCN cũng thu được những thông tin phong phú, cụ thể có độ tin cậy về thực trạng và diễn biến của tâm lý, hoàn cảnh của học sinh lớp mình. Cho nên, có thể nói tìm hiểu học sinh là một quá trình diễn ra liên tục suốt năm học. Tuy nhiên, không phải thời điểm nào của năm học cũng tiến hành những biện pháp tìm hiểu học sinh nêu ở trên. Điều quan trọng là phải phân chia những thời kì ứng với những biện pháp nào để thu những thông tin về học sinh chính xác nhất, nhanh nhất, rõ ràng nhất, giúp GVCN nhanh chóng đề ra những tác động sư phạm có hiệu quả. Thông thường, việc tìm hiểu học sinh diễn ra theo các giai đoạn sau đây:

Giai đoạn thứ nhất: điều tra cơ bản về tình hình học sinh nói chung, về cá nhân học sinh nói riêng.

+ Tổ chức cho học sinh phiếu kê khai về sơ yếu lí lịch về bản thân và gia đình theo mẫu GVCN lập ra.

+ Sau khi đã có phiếu của học sinh, GVCN phân loại đối tượng của mình theo các nội dung mà mình đã định tìm hiểu, chẳng hạn như: về hoàn cảnh gia đình, thành phần gia đình, số con trong gia đình, thu nhập của gia đình... về đặc điểm của học sinh (kết quả học tập và rèn luyện của những năm học trước, về nguyện vọng và sở thích, về sức khỏe... về mong muốn của gia đình đối với nhà trường và những kiến nghị khác. Kết quả phân loại học sinh được ghi vào sổ chủ nhiệm theo từng nội dung. Như vậy GVCN có được những bức tranh hoàn toàn về tình hình học sinh của lớp cũng như của từng cá nhân học sinh, trên cơ sở đó GVCN dự kiến kế hoạch công tác giáo dục đối với lớp và đối với từng cá nhân học sinh.

- Trong khi phân loại, nếu có trường hợp nào chưa rõ thì GVCN cần có những biện pháp nghiên cứu tiếp, thu thập thông tin khách quan để có đánh giá, nhận định chính xác. Có thể trao đổi ngay với học sinh hoặc yêu cầu của cha mẹ học sinh giải trình, nhất là những học sinh có vấn đề.

- Bản kế hoạch đó phải chứa đựng những nội dung công tác giáo dục với những biện pháp khác nhau, được thực hiện theo những khoản thời gian nhất định. Bản kế hoạch đó cũng nên trao đổi

Nguyễn Phương Thảo – Tiểu học Cát Linh

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

với giáo viên bộ môn ở lớp nhằm thống nhất cách thức giáo dục học sinh đồng thời cũng nhận định được những ý kiến bổ sung quý giá từ phía học sinh. Việc thực hiện bản kế hoạch sẽ được triển khai sau khi có cuộc gặp gỡ với các giáo viên bộ môn, với ban đại diện cha mẹ học sinh

Giai đoạn thứ hai:

+ GVCN tiến hành một vài hoạt động tập thể, để học sinh bộc lộ tính cách, GVCN có thể kiểm tra lại độ chính xác của sự phân loại ban đầu. Nếu qua thực tế cho thấy nhận định không nhất quán là nhận định ban đầu thì có sự điều chỉnh. Ở bước này, GVCN có thể thực hiện một vài hoạt động sau đây:

+ Trò chuyện với học sinh, với GVCN cũ về một vài đối tượng giáo dục cần phải nghiên cứu và xem xét lại. Qua trao đổi với học sinh, GVCN có thể hiểu biết thêm về đối tượng giáo dục của mình về: quan hệ bạn bè, những nét cá tính đặc biệt, những khả năng và sở trường, hoàn cảnh gia đình với GVCN cũ, người GVCN mới có thể nắm bắt được những thông tin bao quát về đối tượng giáo dục cần xem xét.

+ Thăm gia đình học sinh nắm bắt cụ thể hơn, sâu sắc hơn về hoàn cảnh gia đình trong việc giáo dục con cái, những tính cách của học sinh, đồng thời là dịp để bàn bạc với gia đình cùng những biện pháp giáo dục con em của họ.

+ Quan sát đối tượng giáo dục cho hợp lý và đúng đắn hơn, đồng thời bổ sung thêm biện pháp giáo dục cần thiết.

- Kết thúc giai đoạn thứ 2, GVCN phải có những nhận định về từng học sinh, phân loại học sinh của lớp tương đối chính xác. Đó là cách xác định nội dung, phương pháp, hình thức hoạt động của lớp chủ nhiệm.

+ Tùy theo đặc điểm, nội dung giáo dục của lớp, GVCN phân loại.

Ví dụ: căn cứ vào trình độ nhận thức, vào năng lực học tập, vào phẩm chất đạo đức hoặc căn cứ vào năng lực hoạt động của tập thể, hoạt động xã hội của học sinh. Qua thực tế, GVCN có thể phân học sinh của lớp mình thành ba nhóm:

+ Nhóm 1: Gồm những học sinh tích cực, ủng hộ các giải pháp giáo dục

+ Nhóm 2: Gồm những học sinh không có những biểu hiện gì xấu, nhưng không thể biểu hiện rõ tính tích cực của mình trong tập thể lớp.

+ Nhóm 3: Đó là những học sinh có nhiều biểu hiện yếu kém về học tập, tư cách đạo đức cần phải được quan tâm nhiều nhất.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

+ Kế hoạch công tác giáo dục thể hiện trong những nội dung và biện pháp giáo dục cho từng nhóm đối tượng. Kết quả của việc tìm hiểu học sinh qua hai giai đoạn (trong khoảng thời gian từ tháng 9 đến tháng 10) là điều kiện cần thiết để GVCN làm tốt công tác giáo dục học sinh.

Giai đoạn thứ ba:

Đây là giai đoạn diễn ra liên tục cho đến kết thúc năm học. Ở giai đoạn này GVCN không nhất thiết phải tiến hành liên tục tìm hiểu học sinh, mà phân chia thành những thời kì khác nhau. Việc tìm hiểu học sinh ở giai đoạn này nhiều hay ít là tùy thuộc vào những tác động sư phạm có hiệu quả hay không, vào mức độ phấn đấu của học sinh. Vì vậy giai đoạn này là giai đoạn hoàn chỉnh việc tìm hiểu học sinh.

b) Tổ chức bầu Ban Cán sự lớp:

Việc bầu chọn và xây dựng đội ngũ Ban Cán sự lớp là một công việc rất quan trọng mà người giáo viên chủ nhiệm nào cũng cần phải làm ngay sau khi nhận lớp mới. Những năm học trước, Ban Cán sự lớp có thể là do giáo viên chọn lựa và chỉ định học sinh làm. Nhưng lên lớp 5, các em đã lớn, tôi muốn tạo dựng và rèn luyện cho các em thể hiện tinh thần dân chủ và ý thức trách nhiệm đối với tập thể, nên tôi tổ chức cho các em ứng cử và bầu cử để chọn lựa ban cán sự của lớp. Tiến trình bầu chọn Ban Cán sự lớp được diễn ra như sau:

- Trước hết, tôi phân tích để các em hiểu rõ về vai trò và trách nhiệm của người lớp trưởng, lớp phó.

- Tôi khuyến khích các em xung phong ứng cử. Sau đó chọn 5 học sinh tiêu biểu để cả lớp bầu chọn.

- Tổ chức cho học sinh bỏ phiếu: Lớp trưởng cũ phát cho mỗi học sinh 1 phiếu trống (phiếu chỉ có chữ kí của tôi). Tôi hướng dẫn học sinh cách bầu chọn: ghi tên 3 bạn mình chọn vào phiếu.

- 3 học sinh đạt số phiếu cao nhất sẽ được bốc thăm để nhận “chức vụ” của mình (lớp trưởng, lớp phó học tập, và lớp phó lao động).

Lần đầu tiên các em được bỏ phiếu, được thể hiện quyền “dân chủ” của mình, tôi thấy các em rất vui, rất hào hứng, và 3 em được bầu chọn cũng cảm thấy “oai”, thấy tự hào.

c) Phân công nhiệm vụ cụ thể cho Ban Cán sự lớp:

Sau khi đã bầu chọn được Ban Cán sự của lớp, tôi giao nhiệm vụ cụ thể cho từng em như sau:

**** Nhiệm vụ của lớp trưởng:***

- Theo dõi, kiểm tra mọi hoạt động của lớp.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- Điểm danh và ghi sĩ số của lớp vào góc trên (bên phải bảng) ngay sau khi xếp hàng vào lớp.

- Điều khiển các bạn xếp hàng vào lớp, xếp hàng chào cờ đầu tuần, xếp hàng tập thể dục.

- Giữ trật tự lớp khi giáo viên chấm bài, khi giáo viên có việc phải ra khỏi lớp và khi lớp dự lễ chào cờ đầu tuần.

- Đề nghị giáo viên tuyên dương, phê bình cá nhân hoặc tập thể.

*** *Nhiệm vụ của lớp phó học tập:***

- Tổ chức lớp truy bài 15 phút đầu giờ; giúp đỡ các bạn học yếu học bài, làm bài.

- Điều khiển các bạn trao đổi, thảo luận hoặc trả lời câu hỏi trong tiết học khi giáo viên yêu cầu.

- Theo dõi việc học tập của lớp trong các tiết chuyên.

- Giúp đỡ giáo viên và lớp khi lớp trưởng vắng mặt hoặc nghỉ học.

*** *Nhiệm vụ của lớp phó lao động:***

- Phân công, theo dõi và kiểm tra các tổ trực nhật và chịu trách nhiệm tắt đèn, quạt khi ra về.

- Phân công các bạn làm công trình măng non, tưới cây trong lớp, chăm sóc bồn hoa và cây trồng của lớp.

- Theo dõi, kiểm tra các bạn khi tham gia các buổi lao động do trường, lớp tổ chức.

- Phối hợp với lớp trưởng, lớp phó học tập giữ trật tự lớp.

Nhiệm vụ của mỗi em, tôi ghi rõ ràng trong một cuốn sổ, sau đó phát cho các em. Tôi hướng dẫn từng em cách ghi chép trong sổ một cách khoa học, cụ thể, rõ ràng. Mỗi em sẽ làm đúng các nhiệm vụ của mình. Ngoài ra, lớp trưởng và 2 lớp phó phải đoàn kết và hợp tác chặt chẽ với nhau trong công việc chung.

Cuối mỗi tuần, vào tiết sinh hoạt lớp ngày thứ sáu, lớp trưởng, lớp phó báo cáo các mặt hoạt động của lớp. Căn cứ vào báo cáo của từng em, tôi nắm được khả năng quản lý lớp của từng em. Và cứ cuối mỗi tháng, tôi tổ chức họp Ban Cán sự lớp 1 lần để tổng kết các mặt làm được của lớp, động viên khen ngợi những việc các em đã làm tốt, đồng thời chỉ rõ những thiếu sót và hướng dẫn các em cách khắc phục.

*** *Khen thưởng, động viên kịp thời:***

Đối với học sinh ở lứa tuổi Tiểu học, vấn đề khen thưởng, động viên kịp thời, lời khen của cô làm các em rất phấn khởi, tự tin. Muốn vậy, giáo viên phải thật sự công bằng, thực sự coi

Nguyễn Phương Thảo – Tiểu học Cát Linh

các học sinh như con mình, không thiên vị tình cảm. Tôi sử dụng ngay các gương tốt trong lớp để các em học tập và tự tin rằng mình cũng có thể làm được như vậy.

2.2. Xây dựng “Lớp học thân thiện, học sinh tích cực”

Năm học 2008-2009, Bộ giáo dục và Đào tạo phát động phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đặc biệt là giáo dục đạo đức, nhân cách và kỹ năng sống cho học sinh. Qua 2 năm thực hiện, phong trào đã có sức lan tỏa mạnh mẽ cả chiều sâu lẫn chiều rộng, mang lại hiệu quả thiết thực cho ngành giáo dục và cho xã hội. Ngay từ năm đầu tiên Bộ phát động phong trào, tôi đã tích cực hưởng ứng. Muốn phong trào “Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực” ở mỗi trường đạt hiệu quả thì mỗi giáo viên chủ nhiệm phải tích cực “xây dựng lớp học thân thiện, học sinh tích cực”. Có nhiều “lớp học thân thiện, học sinh tích cực” thì mới có “trường học thân thiện, học sinh tích cực”.

“Xây dựng lớp học thân thiện” là tạo ra môi trường học tập thân thiện, an toàn, gần gũi với học sinh, làm cho học sinh cảm thấy “mỗi ngày đến trường là một niềm vui”. Xây dựng được “lớp học thân thiện” thì sẽ có “học sinh tích cực”. Xây dựng được lớp học thân thiện, học sinh tích cực thì sẽ hạn chế được tỉ lệ học sinh lưu ban, bỏ học, sẽ nâng cao được chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh.

Công việc “xây dựng lớp học thân thiện, học sinh tích cực” được tôi tiến hành từng bước như sau:

a) Trang trí lớp học xanh- sạch- đẹp

Lớp học thân thiện phải có cây xanh, phải luôn sạch sẽ, ngăn nắp và được trang trí đẹp, đảm bảo tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao. Do vậy, tôi hướng dẫn và cùng với học sinh thực hiện các công việc sau đây:

- Trồng cây xanh trong lớp bằng cách: cho dây trầu bà, cây trường sinh vào con tôm hoặc con cá bằng sành, đổ nước vào rồi treo trên vách tường. Dây trầu bà và cây trường sinh chỉ sống bằng nước và rất ưa ộp, lại không có lá úa, rụng nên rất sạch. Chỉ cần đổ nước thường xuyên là cây sống, dây trầu bà lá xanh rủ xuống từng dây dài rất đẹp.

- Trang trí lớp đẹp, hài hòa đảm bảo tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao. Phần trang trí lớp, tôi giao trực tiếp cho từng tổ: mỗi tổ phải sưu tầm tranh ảnh liên quan đến các môn học và chọn 5 bài vẽ đẹp nhất để trưng bày. Tranh, ảnh các em sưu tầm được dán vào giấy khổ lớn theo từng môn học và được bao bên ngoài bằng giấy bóng trong suốt. Sau đó đóng lên vách tường xung quanh lớp.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- Khi nhận xét hạnh kiểm của học sinh, giáo viên chủ nhiệm phải căn cứ vào 5 nhiệm vụ của học sinh. Nhưng 5 nhiệm vụ đó chỉ có ở Sổ Chủ nhiệm của giáo viên nên không có học sinh nào nhớ được đầy đủ 5 nhiệm vụ, thậm chí có nhiều em không nhớ nổi nhiệm vụ nào cả. Mà không biết nhiệm vụ cụ thể của mình là gì thì làm sao các em làm đúng? Do đó, tôi phải viết 5 nhiệm vụ của học sinh lên giấy A₀, trang trí, đóng khung thật đẹp treo lên tường để hàng ngày các em nhớ và làm theo. Ngoài ra, tôi cùng với học sinh đề ra 10 yêu cầu cơ bản đối với học sinh của một lớp học thân thiện, học sinh tích cực.

10 YÊU CẦU CƠ BẢN

CỦA MỘT “LỚP HỌC THÂN THIỆN, HỌC SINH TÍCH CỰC”

1. Không có học sinh chán học, bỏ học và nghỉ học không có lí do.
2. Lớp học phải được trang trí đẹp, phù hợp, có tính thẩm mỹ và tính giáo dục cao.
3. Phải sử dụng có hiệu quả và bảo quản tốt các thiết bị, đồ dùng dạy học; sử dụng tiết kiệm điện, nước.
4. Lớp học phải sạch sẽ trong suốt buổi học, bàn ghế phải ngay ngắn, không có học sinh xả rác bừa bãi.
5. Có tập thể bạn học thân thiện: không nói tục, chửi thề; phải luôn hòa nhã với bạn bè và giúp đỡ nhau trong học tập.
6. Lớp học phải an toàn, không có nguy hiểm, không có tai nạn xảy ra.
7. Học sinh phải tích cực tham gia các hoạt động tập thể, rèn luyện kĩ năng sống, giữ gìn vệ sinh môi trường, cam kết không vi phạm luật giao thông.
8. Học sinh học đủ các môn học theo qui định, chất lượng học tập ngày càng được nâng cao và vượt trội so với năm học trước.
9. Học sinh tích cực tham gia các hoạt động từ thiện như: thăm hỏi bạn khi đau ốm, động viên chia sẻ với những bạn có hoàn cảnh khó khăn, tặng sách cũ cho thư viện trường,...
10. Lớp học là môi trường bình đẳng nam nữ, không phân biệt giàu nghèo, không có hiện tượng học sinh bị phạt, bị kiểm điểm phê bình trước toàn trường.

Hằng ngày, tôi nhắc nhở các em thực hiện theo 5 nhiệm vụ của người học sinh và 10 yêu cầu của “lớp học thân thiện, học sinh tích cực”. Khi có học sinh chưa hoàn thành nhiệm vụ, tôi yêu cầu em đó đọc lại 5 nhiệm vụ của người học sinh và nêu rõ nhiệm vụ nào mình chưa làm được để sửa chữa, khắc phục. Nhờ vậy, các em mới tự giác thực hiện, số lượng học sinh vi phạm nội qui của nhà trường, của lớp ngày càng giảm dần.

- Số học sinh của lớp, tôi chia thành 5 tổ ứng với 5 buổi học trong tuần, mỗi tổ có một tổ trưởng. Lớp phó lao động phân công theo dõi các tổ làm trực nhật hàng ngày. Tổ trưởng chịu trách nhiệm phân công, điều khiển các bạn trong tổ làm trực nhật. Nhưng một tuần đầu, tôi phải đi sớm để hướng dẫn các em làm vệ sinh lớp như: quét lớp từ trong ra ngoài, từ trên cửa sổ, trên bục giảng xuống dưới; cách cầm chổi và đưa chổi sao cho nhanh sạch nhưng không bụi; cách trải khăn bàn, cách lau bảng, cách sắp xếp bàn ghế,... Cứ sau mỗi giờ ra chơi, tổ trực phải đổ rác và trà rửa sạch sọt rác rồi cất vào lớp. Sang tuần thứ hai, tôi mới giao cho lớp phó lao động kiểm tra công việc trực nhật hàng ngày. Tổ nào không làm tốt, lớp phó lao động có quyền phạt tổ đó làm

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

trực nhật thêm một ngày. Và trong mỗi tiết học, học sinh phải thể hiện tinh thần “tự quản” - tự theo dõi lẫn nhau, nhắc nhở nhau giữ sạch lớp trong suốt buổi học.

- Đối với bồn hoa của lớp, mỗi tổ sẽ chăm sóc một tuần. Qui định bồn hoa phải sạch cỏ, đất không khô trắng, không có cành gãy và lá khô. Công việc kiểm tra, nhắc nhở là của lớp phó lao động. Tổ nào không làm tốt sẽ bị phạt chăm sóc bồn hoa thêm một tuần.

b) Xây dựng mối quan hệ thầy- trò và bạn bè trong lớp

**** Xây dựng mối quan hệ thầy- trò:***

Trước đây, quan hệ thầy, trò là quan hệ chịu ơn- ban ơn; bề trên- kẻ dưới; giảng giải- ghi nhớ. Ngày nay, quan hệ này được thay bằng quan hệ phân công- hợp tác. Thầy thiết kế- trò thi công. Thầy làm mẫu, giao việc- trò làm theo mẫu của thầy. Mỗi lời thầy nói ra phải là một “lệnh” (một lời giao việc). Do vậy, mọi yêu cầu tôi đưa ra, học trò phải thi hành thật *ng nghiêm*. Ngay từ đầu, tôi yêu cầu học trò phải cố gắng làm cho đúng. Nếu chưa đúng thì phải làm lại cho đúng mới thôi. Đúng là đúng từ việc làm, nghiêm là nghiêm trong việc làm chứ không phải ở thái độ khắt khe, gay gắt. Quan hệ cơ bản nhất của tôi và học trò là quan hệ hợp tác làm việc: tôi giao việc- học trò làm; tôi hướng dẫn- học trò thực hiện.

- Khi giao việc, tôi chỉ nói một lần với ngôn ngữ xúc tích, lắng đọng. Với cách làm này, tự nhiên thầy sẽ trở nên nói ít, học trò sẽ làm nhiều. Làm việc như thế nào thì đạo đức, ý thức sẽ kèm theo như thế ấy. Làm đến nơi đến chốn thì ý thức kỉ luật cũng đến nơi đến chốn.

- Hành vi của giáo viên sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến tâm lí cũng như sự hình thành tính cách của trẻ. Vì vậy, khi lên lớp, tôi luôn chú ý đến cả cách đi đứng, nói năng, cách ăn mặc, cách cầm sách, chữ viết, thái độ,...để học trò noi theo. Không vì bất cứ lí do gì mà tôi cho phép mình câu thả hoặc xuề xòa, qua loa trước mặt học sinh.

- Khi học sinh nào làm bài chưa đúng, tôi yêu cầu học sinh đó phải làm lại chứ không chấm điểm kém ngay. Tôi giúp đỡ, hướng dẫn học sinh làm lại ngay tại lớp, điểm các em làm lại vẫn có thể là điểm khá, điểm giỏi. Bởi tôi quan niệm rằng đối với học sinh tiểu học chấm điểm không phải để bắt lỗi, để la mắng học sinh mà chấm điểm để nhằm phát hiện những chỗ chưa đúng của học sinh, giúp các em làm lại cho đúng, cho hoàn thiện hơn. Với cách nói đúng, làm đúng trong học tập, các em trở thành những con người tự tin, trung thực, không gian dối.

- Khi có học sinh mắc sai lầm, thiếu sót, tôi luôn cố gắng kiềm chế và tôn trọng học sinh, tìm hiểu cặn kẽ thấu đáo nguyên nhân để có biện pháp giúp đỡ các em sửa chữa. Tôi không bao giờ có những lời nói, cử chỉ xúc phạm các em. Ở tuổi này, lòng tự trọng của các em rất cao, chỉ một lời nói xúc phạm sẽ làm ảnh hưởng tâm hồn trẻ thơ.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Qua công tác chủ nhiệm lớp, tôi biết rằng có những em học yếu hoặc có hôm không học bài, làm bài nhưng lỗi không phải hoàn toàn là do các em. Có em ham chơi nên quên học bài, có em do bị mất căn bản từ các lớp dưới. Nhưng cũng có em học yếu, hoặc không học bài làm bài là do những điều kiện khách quan. Gia đình của các em đâu phải lúc nào cũng đầm ấm, hạnh phúc; đâu phải em nào cũng may mắn được bố mẹ, ông bà động viên trong mỗi bước học tập. Và có biết bao nhiêu bố mẹ phải lo làm thuê, làm mướn kiếm sống hoặc vì ăn chơi cờ bạc hay ốm đau bệnh hoạn,...nên không ngó ngàng gì đến việc học của con cái, thậm chí các em còn bị mắng chửi, bị đánh đập ... Những sóng gió đó đã tác động đến tâm lí trẻ thơ, cản trở việc học tập của các em. Nếu như giáo viên không biết được những nguyên nhân đó thì rất dễ nổi giận dưng dưng, rồi la mắng, trừng phạt các em. Điều đó rất bất lợi cho quan hệ thầy- trò sau này. Vì vậy, đứng trước một học sinh quậy phá, hay lơ đãng không học bài, làm bài, tôi không kết án trừng phạt ngay mà bình tĩnh chờ đến hết buổi học gặp riêng các em để hỏi cho rõ nguyên nhân. Lần đầu các em vi phạm, tôi nhẹ nhàng nhắc nhở. Nếu lần thứ hai, các em vẫn tái phạm, tôi phải tìm hiểu cặn kẽ nguyên nhân để có biện pháp giúp đỡ, giáo dục các em.

- Hàng ngày, tôi luôn khích lệ và biểu dương các em kịp thời, ca ngợi những ưu điểm của các em nhiều hơn là phê bình khuyết điểm. Tôi cố tìm ra những ưu điểm nhỏ nhất để khen ngợi động viên các em. Nhưng trong khi khen, tôi cũng không quên chỉ ra những thiếu sót để các em khắc phục và ngày càng hoàn thiện hơn.

- Khi nói chuyện, khi giảng, cũng như khi nghiêm khắc phê bình lỗi lầm của học sinh, tôi luôn thể hiện cho các em thấy tình cảm yêu thương của một người thầy đối với học trò. Theo qui luật phản hồi của tâm lí, tình cảm của thầy trước sau cũng sẽ được đáp lại bằng tình cảm của học trò. Lòng nhân ái, bao dung, đức vị tha của người thầy luôn có sức mạnh to lớn để giáo dục và cảm hóa học sinh. “Lớp học thân thiện” chỉ có được khi người thầy có tấm lòng nhân hậu, bao dung, hết lòng vì học sinh thân yêu của mình. Có một người thầy như vậy thì chắc chắn học sinh sẽ chăm ngoan, tích cực và ham học, thích đi học.

*** Xây dựng mối quan hệ bạn bè:**

Trong cuộc sống của mỗi con người, ngoài những người thân trong gia đình ra, ai cũng cần có bạn bè để chia sẻ. Học sinh Tiểu học cũng vậy. Nếu các em có nhiều bạn bè thân thiết trong lớp thì các em sẽ hợp tác vui vẻ với nhau và sẽ giúp đỡ nhau cùng tiến bộ. Em học giỏi sẽ giúp những em học yếu; ngược lại, em học yếu cũng dễ dàng nhờ bạn giúp đỡ mình học tập mà không phải e ngại, xấu hổ (Học thầy không tày học bạn). Nhưng trong thực tế, một lớp học thường xuất hiện nhiều nhóm học trò, đặc biệt là những lớp cuối cấp. Các em chia bè phái, phân biệt giàu nghèo, hay nói xấu hoặc châm chọc nhau. Những em nữ thì hay rỗi hay hờn giận. Còn các em nam thì hăm he đánh nhau, còn hiếu động, nóng nảy. Tuy các em chưa gây ra chuyện gì nghiêm trọng nhưng nó vẫn ảnh hưởng xấu đến tình cảm bạn bè và chất lượng học tập của lớp.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Là một giáo viên chủ nhiệm, tôi luôn quan tâm đến vấn đề này. Xây dựng được mối quan hệ bạn bè đoàn kết, gắn bó thì tôi sẽ xây dựng được nề nếp lớp học, tiến tới xây dựng môi trường học tập thân thiện. Từ môi trường học tập thân thiện đó, chất lượng học tập của lớp chắc chắn sẽ được nâng cao.

Để xây dựng mối quan hệ bạn bè thân thiết, đoàn kết, gắn bó, sẵn sàng giúp đỡ nhau trong học tập, tôi luôn tạo ra các hoạt động, các vấn đề đòi hỏi sự hợp tác của nhiều học sinh. Cách làm cụ thể như sau:

- Trong mỗi tiết học, tôi thường xuyên chia nhóm ngẫu nhiên. Tiết học này, các em chung nhóm với bạn này, nhưng tiết sau, các em lại chung nhóm với bạn khác. Lúc đầu có em chưa chịu, tuy ngồi chung nhóm nhưng có em lại quay mặt ra chỗ khác, hoặc ngồi im không tham gia, ai muốn làm gì thì làm; có nhóm lại cãi nhau, không ai chịu làm nhóm trưởng hoặc đùn đẩy nhau không chịu ghi kết quả thảo luận vào phiếu, dẫn đến không hoàn thành nhiệm vụ. Trước tình trạng đó, tôi quyết định sẽ chấm điểm kết quả của từng nhóm và lấy kết quả đó chung cho tất cả các thành viên của nhóm. Do đó, những em khá, giỏi buộc phải tích cực nếu không sẽ bị điểm kém. Còn những em không tích cực hợp tác, tôi sẽ cho ngồi riêng một mình và phải làm toàn bộ công việc của một nhóm, làm đến đâu thì đạt điểm đến đó. Bị ngồi một mình nên không thể hoàn thành công việc và phải nhận điểm kém, trong khi các bạn ở các nhóm đều được điểm cao. Các em đó sẽ không dám hờ hững nữa. Cứ như vậy, dần dần việc hợp tác của học sinh trong lớp đã được cải thiện.

- Tôi khuyến khích học sinh tự viết ra những điều em chưa đồng ý về việc làm, cách cư xử của lớp trưởng, lớp phó hoặc của một bạn nào đó trong lớp chứ không nói xấu, không xa lánh bạn. Căn cứ vào những điều các em viết ra, nếu là những điều tốt thì tôi đọc cho cả lớp nghe rồi tuyên dương ngay trước lớp. Còn những điều các em phê bình thì tôi phải điều tra nắm rõ đúng hay sai. Sau đó mới góp ý riêng với những học sinh bị bạn phê bình, yêu cầu các em phải xin lỗi bạn và phải sửa chữa.

- Khi có chuyện xích mích giữa em này với em kia, tôi kịp thời can thiệp không để mâu thuẫn kéo dài gây ảnh hưởng xấu đến tình bạn. Tôi gặp gỡ trao đổi riêng với từng học sinh hoặc nhóm học sinh để biết rõ đầu đuôi. Sau đó phân tích rõ ai đúng, ai sai. Ai sai thì phải nhận lỗi và xin lỗi bạn. Sau đó giảng hòa và bắt tay nhau vui vẻ trở lại.

- Đầu năm học, tôi thỏa thuận với cả lớp rằng nếu trong lớp mình có bạn nào đau ốm phải nằm viện thì cả lớp sẽ quyên góp tiền để mua quà đến thăm bạn, động viên bạn an tâm chữa bệnh; những em ở gần nhà sẽ thay nhau chép bài cho bạn. Khi bạn khỏi bệnh, những học sinh giỏi sẽ giúp đỡ bạn học tập để theo kịp chương trình. Vì vậy, trong năm học vừa qua, lớp tôi có 2 em bị bệnh nặng phải nằm viện cả tháng nhưng khi hết bệnh, các em được bạn bè giúp đỡ nên đã nhanh chóng theo kịp chương trình cùng với cả lớp.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- Để tạo dựng cho các em một tình bạn bền đẹp với những kỉ niệm sâu sắc của tuổi học trò, tôi tổ chức sinh nhật cho học sinh ngay tại lớp học trong giờ ra chơi. Những em có ngày sinh trùng vào ngày thứ bảy, chủ nhật thì sẽ được tổ chức vào sáng thứ bảy. Hình thức tổ chức do các em trong ban cán sự quyết định. Nhưng chủ yếu chỉ là múa hát, là những lời chúc mừng và một món quà nhỏ khoảng vài chục ngàn đồng do cả lớp đóng góp. Xã Tân Lập là xã thuần nông, gia đình học sinh chủ yếu làm nghề nông. Nhưng có nhiều gia đình lại không có đất đai, cha mẹ các em chủ yếu đi làm mướn. Có rất nhiều em không nhớ ngày sinh của mình. Bởi các em chưa bao giờ được cha mẹ tổ chức sinh nhật, chưa bao giờ được nhận một món quà mang ý nghĩa sâu sắc. Vì vậy, khi được cả lớp tổ chức sinh nhật, nhiều em rất xúc động.

c) Tổ chức các hoạt động tập thể và các trò chơi vui vẻ lành mạnh

Thích sinh hoạt tập thể và tham gia các trò chơi bổ ích là nhu cầu, là sở thích của hầu hết các học sinh tiểu học. Vì vậy, khi tổ chức cho các em sinh hoạt tập thể và tham gia các trò chơi là giáo viên đã giúp các em “học mà chơi, chơi mà học”, kiến thức và kĩ năng ở mỗi em sẽ được hình thành và rèn luyện một cách nhẹ nhàng, tự nhiên, không gây căng thẳng, gò bó đối với các em. Ngoài ra, tổ chức sinh hoạt tập thể và vui chơi còn giúp các em phát triển và hoàn thiện nhân cách, bồi dưỡng năng khiếu và tài năng sáng tạo. Ngoài ra, việc tổ chức các hoạt động tập thể còn là sợi dây gắn bó, kết nối, đoàn kết các em lại với nhau.

Các tiết sinh hoạt tập thể phải dựa trên các tiêu chí sau:

- Yêu cầu giáo dục.

- + Thông qua các hoạt động ngoài giờ lên lớp, giúp học sinh củng cố, bổ sung và mở rộng thêm tri thức đã học, phát triển óc thẩm mỹ, tăng cường thể chất, nhận thức và xã hội, ý thức công dân, tình yêu quê hương đất nước.
- + Giáo dục thái độ tích cực, tinh thần đoàn kết, ý thức chủ động và mạnh dạn trong các hoạt động tập thể.
- + Rèn luyện cho học sinh các kĩ năng tự quản hoạt động ngoài giờ lên lớp, góp phần GD tích cực của người công dân tương lai.

- Cách tiến hành:

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp bao gồm nhiều nội dung và hình thức hoạt động phong phú, đa dạng. Đó là các loại hình:

- + Hoạt động xã hội
- + Hoạt động văn hóa, nghệ thuật
- + Hoạt động vui chơi, giải trí, TDTT

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- + Hoạt động theo hứng thú khoa học
- + Hoạt động lao động

Với những loại hoạt động như trên, nhà trường có thể tiến hành dưới nhiều hoạt động như: Hoạt động theo chủ điểm, tiết sinh hoạt tập thể hàng tuần, chào cờ đầu tuần. Các dạng hoạt động có quan hệ mật thiết với nhau, thống nhất với nhau trong quá trình giáo dục.

- Quy trình tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.

Tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp diễn ra theo quy trình các bước sau đây:

*** Bước 1: Giáo viên chuẩn bị**

- Xác định rõ tên của chủ đề hoạt động hoặc tên của buổi sinh hoạt. việc định được tên gọi sẽ thể hiện được nội dung của hoạt động, do đó sẽ lựa chọn được các hình thức hoạt động phù hợp.
- Xây dựng yêu cầu giáo dục cần đạt được các hoạt động đó theo 3 yêu cầu: nhận thức, thái độ, kĩ năng hành vi.
- Dự kiến nội dung và các hình thức hoạt động của tổ chức
- Dự kiến người thực hiện: học sinh làm gì, GVCN làm gì, các lực lượng giáo dục khác tham gia vào phần việc nào.
- Dự kiến thời gian tiến hành cho các chủ điểm giáo dục, cho từng thời điểm cụ thể.
- Dự kiến địa điểm tiến hành
- Điều kiện phương tiện vật chất cần thiết.

Nếu giáo viên chuẩn bị càng chi tiết thì sự chỉ càng có kết quả cụ thể.

*** Bước 2: Tập thể học sinh lập kế hoạch và chuẩn bị kế hoạch do tập thể học sinh thiết kế thể hiện mà cố gắng, nỗ lực và sáng tạo của các em trên cơ sở có sự cố vấn của GVCN.**

- Dựa vào yêu cầu GD và gợi ý cho GVCN đề ra, học sinh bàn bạc cùng nhau, lập biên bản kế hoạch hoạt động. Nội dung của bản kế hoạch do học sinh xây dựng gồm các vấn đề sau:
 - + Phân công những công việc cần tổ chức cho tổ, nhóm và mọi thành viên tham gia vào quá trình chuẩn bị cũng như lúc tiến hành hoạt động.
 - + Xác định thời gian tiến hành chuẩn bị và hoàn thành các công việc được phân công.
 - + Lựa chọn địa điểm thực hiện các công việc của từng tổ, nhóm, cá nhân.
 - + Sau cùng xây dựng chương trình hoạt động đó (trình độ các mục sẽ thực hiện trong buổi hoạt động)

*** Bước 3: Thực hiện kế hoạch hoạt động.**

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Đây là bước thực hiện toàn bộ kết quả chuẩn bị của học sinh và giáo viên, là bước thể hiện năng lực tổ chức tự quản hoạt động tập thể. Vì vậy cần chú ý những điểm sau:

+ Thực hiện theo đúng chương trình đã vạch.

+ Cần chú ý có thể nảy sinh những tình huống ngoài dự kiến. GVCN cần rèn luyện cho đội ngũ tự quản đề phòng và có phương án giải quyết để khỏi bị động.

+ GVCN cần theo dõi hoạt động và kịp thời chỉnh đốn và cổ vũ cho đội ngũ tự quản huy động tiềm năng của mọi người cùng tham gia để mọi hoạt động sôi nổi, bổ ích, sinh động.

** Bước 4: Rút kinh nghiệm và đánh giá kết quả.*

- GVCN cùng với đội ngũ cán bộ lớp rút kinh nghiệm và đánh giá kết quả hoạt động để lần sau làm tốt hơn. Đồng thời đây cũng là dịp bồi dưỡng các em về kỹ năng đánh giá hoạt động của tập thể.

- Khi đánh giá cần hướng dẫn các em nhận định cả ưu điểm và tồn tại để khắc phục. Việc đánh giá có thể tiến hành ngay sau khi tổ chức hoạt động một cách công khai và mọi người cũng đóng góp ý kiến. Cũng có thể thăm dò ý kiến học sinh bằng phiếu hoặc trao đổi với đội ngũ cán bộ lớp hoặc với các đại biểu khác nhau cùng sinh hoạt.

Các hoạt động sinh hoạt tập thể và một số trò chơi đơn giản, gọn nhẹ, tôi có thể tổ chức ngay trong mỗi buổi học chính khóa và cả các buổi sinh hoạt ngoài giờ lên lớp.

** Tổ chức sinh hoạt tập thể và vui chơi trong buổi học chính khóa*

Giữa 2 tiết học căng thẳng, tôi thường tổ chức cho các em múa hát tập thể, biểu diễn văn nghệ, hát dân ca, diễn hài,...

Trong các tiết TNXH, Đạo đức, tôi tổ chức cho các em chơi các trò chơi như: làm phóng viên; sắm vai xử lý các tình huống phòng tránh bị xâm hại, từ chối các chất gây nghiện, bày tỏ thái độ đối với người bị nhiễm HIV/AIDS,...và đóng vai xử lý các tình huống trong môn Đạo đức. Thông qua các hoạt động này, các em còn được hình thành và rèn luyện nhiều kỹ năng sống cần thiết.

Căn cứ vào phiếu điều tra đầu năm, tôi nắm được khả năng của từng em nên tôi phân công vai diễn, múa hát hoặc giao việc phù hợp với từng em, khuyến khích động viên các em tự tin bộc lộ năng khiếu của mình. Nhờ vậy, các tiết học chính khóa trở nên sôi nổi, các em rất hào hứng tham gia. Thông qua các hoạt động vui chơi, các em được “làm”, “được trải nghiệm” như trong cuộc sống thực, điều đó sẽ giúp các em lĩnh hội kiến thức và rèn luyện kỹ năng sống một cách nhẹ nhàng, nhưng lại hiệu quả.

** Tổ chức các hoạt động sinh hoạt tập thể và vui chơi thông qua hoạt động ngoài giờ lên lớp*

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Ở Tiểu học, giáo dục ngoài giờ lên lớp được quy định trong chương trình chính khóa, không bắt buộc giáo viên chủ nhiệm phải lên tiết ngoài giờ lên lớp. Nhưng nếu các hoạt động này chỉ diễn ra ở các tiết học chính khóa trên lớp thì sẽ mất rất nhiều thời gian, nếu như giáo viên vận dụng và tổ chức không khéo léo thì sẽ làm ảnh hưởng đến tiến trình giờ học. Do vậy, đối với những hoạt động chiếm nhiều thời gian, cần nhiều sức lực, tôi tổ chức cho học sinh tham gia trái buổi, mỗi tuần 1 buổi.

- Tổ chức cho học sinh ôn luyện kiến thức bằng các trò chơi như: Rung chuông vàng, Hái hoa dân chủ, Thi tìm hiểu về An toàn giao thông,...Nội dung thi được tôi soạn bằng chương trình PowerPoint nên gây được sự thích thú, hào hứng cho học sinh mỗi lần tham gia.

- Tổ chức các buổi họp lớp, làm đồ dùng học tập và làm báo tường, vẽ tranh chào mừng các ngày lễ lớn.

- Tổ chức cho học sinh xem phim tài liệu kỉ niệm các sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước như: Kỉ niệm ngày thành lập Đảng, Cách mạng tháng Tám, Kỉ niệm ngày quốc khánh, ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày giải phóng miền Nam,...Những đoạn phim tài liệu này, tôi tìm và lựa chọn trên mạng internet rồi kết nối với máy chiếu để cho học sinh xem.

- Hướng dẫn các em làm bình hoa, cắt gấp hoa để trang trí góc học tập và làm một số đồ chơi đơn giản để trưng bày hoặc để tặng người thân bạn bè. Dựa trên hướng dẫn ở báo ***Chăm học***, tôi tập chung cả lớp lại và hướng dẫn các em làm việc theo nhóm. Các em cùng làm, cùng góp, giúp đỡ nhau làm việc.

Nhờ thường xuyên tổ chức các hoạt động sinh hoạt tập thể và các trò chơi cho cả lớp nên các em trở nên rất tự tin, rất năng động sáng tạo. Và điều quan trọng là tôi đã thực sự xây dựng được một môi trường học tập thân thiện, học sinh tích cực. Sĩ số của lớp tôi luôn đảm bảo, chất lượng học tập của học sinh ngày càng nâng cao.

Dưới đây là thiết kế bài dạy một tiết hoạt động ngoại khóa tôi đã xây dựng cho học sinh tham gia để chào mừng ngày Quốc tế Phụ nữ 8-3:

TRƯỜNG TIỂU HỌC CÁT LINH

Giáo viên: Nguyễn Phương Thảo

Môn: Sinh hoạt lớp

Chủ đề: YÊU QUÝ MẸ VÀ CÔ GIÁO

I. Mục đích - Yêu cầu:

- HS biết tổng kết lại những hoạt động đã làm được trong học tập và rèn luyện nề nếp của tuần qua; nêu trọng tâm hoạt động của tuần kế tiếp.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- HS được sinh hoạt theo chủ đề: “*Yêu quý mẹ và cô giáo*”.
- Giáo dục cho học sinh tính tự quản, phát huy tính tích cực và chủ động của học sinh.

II. Chuẩn bị:

- Bài giảng điện tử.
- Máy chiếu Projecter
- Giấy bìa làm thiệp, màu vẽ

III. Nội dung:

Thời gian	Nội dung hoạt động	Phương pháp - Hình thức tổ chức các hoạt động tương ứng	
		GV	HS
5’	Hoạt động 1: Khởi động	- Cả lớp hát “Em yêu trường em”. - Giới thiệu các nội dung của tiết sinh hoạt (Máy chiếu)	Cả lớp tham gia
10’	Hoạt động 2: Tổng kết hoạt động tuần qua – Nêu trọng tâm hoạt động tuần tới	- Theo dõi - động viên	*Lớp trưởng điều hành: - Lớp trưởng nêu tiêu chí báo cáo: (Tổng kết các thành tích đạt được qua hai mặt: Học tập và Kỉ luật) - Tổ trưởng của 4 tổ thay mặt các bạn tổng kết thi đua: Tuyên dương các bạn đạt thành tích xuất sắc; nhắc nhở các bạn còn thiếu sót, ... - Các HS đạt thành tích xuất sắc của 4 tổ lên nhận phần thưởng.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

		- Nhận xét - tuyên dương HS xuất sắc; nhắc nhở HS còn thiếu sót cần cố gắng...	- Nêu một trọng tâm tuần tới: “Phấn đấu rèn luyện thi đua Đội viên gương mẫu cháu ngoan Bác Hồ.”
20’	Hoạt động 3: Sinh hoạt theo chủ điểm: “Yêu quý mẹ và cô giáo”	- GV giới thiệu chủ điểm - Hỏi: Người phụ nữ con yêu nhất là ai và người đó làm nghề gì?	- HS lắng nghe và trả lời câu hỏi - Lớp phó điều hành phần sinh hoạt theo chủ điểm “Yêu quý mẹ và cô giáo” - HS làm bưu thiếp, hát múa. - Các nhóm trình diễn và trưng bày sản phẩm - Tổng kết.
2’	Hoạt động 4: Nhận xét - Dặn dò	- Tổng kết tiết sinh hoạt. - Dặn dò HS chuẩn bị cho tiết sinh hoạt sau.	

2.3. Hướng dẫn học sinh tự học ở nhà

Một học sinh muốn có kết quả học tập tốt ngoài việc tiếp thu những kiến thức ở trên lớp thôi chưa đủ mà việc học bài cũ, chuẩn bị bài mới tại nhà cũng vô cùng quan trọng. Trong khi

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

đó, tôi thấy điều kiện gia đình, không gian sống của học sinh cũng như nhận thức của cả phụ huynh lẫn học sinh chỉ dừng lại ở nhận thức học tại lớp là đủ. Và điều này làm ảnh hưởng rất lớn đến kết quả học tập của các em. Muốn học sinh tự học ở nhà có kết quả thì các em phải có góc học tập và mỗi em phải có phương pháp tự học ở nhà. Về phương pháp học tập, tôi có thể hướng dẫn cho từng em. Nhưng còn góc học tập thì gia đình phải làm cho con em của mình.

Để biết được số học sinh có góc học tập hay không, tôi tiến hành điều tra qua học sinh, qua phụ huynh, qua bạn bè gần nhà của học sinh. Nhưng để biết chính xác, tôi phải đến từng nhà học sinh để tìm hiểu. Qua tìm hiểu, tôi biết được lớp tôi có 37 em có góc học tập phù hợp, 13 em có góc học tập nhưng chưa đạt yêu cầu (chỗ đặt chưa phù hợp; độ rộng, chiều cao của bàn ghế chưa phù hợp với tầm vóc của các em); 8 em không có góc học tập, khi học các em phải nằm sấp trên giường hoặc trên sàn nhà, còn sách vở thì các em để lên giường hoặc trên nóc tủ ti vi.

Đối với những em có góc học tập nhưng chỗ đặt chưa phù hợp, tôi trao đổi với phụ huynh sắp xếp lại vị trí sao cho sáng sủa và thoáng mát về ban ngày, đầy đủ ánh sáng về ban đêm. Tôi hướng dẫn học sinh cách sắp xếp tập vở, đồ dùng học tập ngăn nắp, tiện lợi và trang trí góc học tập bằng cách cắt gấp những bông hoa, lọ hoa bằng giấy để trưng bày và những cái hộp xinh xinh để đựng đồ dùng.

Đối với những em chưa có góc học tập, tôi giải thích, động viên để gia đình hiểu rằng góc học tập là nơi để các em học bài, nghiên cứu bài và làm bài tập ở nhà. Có góc học tập sẽ giúp các em hứng thú và có ý thức cao hơn trong việc học ở nhà. Ngoài ra, góc học tập còn là nơi để các em rèn luyện tính cẩn thận, ngăn nắp và phát triển óc thẩm mỹ của bản thân. Phụ huynh chỉ cần mua cho con em của mình một cái bàn và một cái ghế nhựa hoặc mua một cái bàn nhỏ cho con ngồi học.

Khi các em đã có góc học tập, tôi khuyến bảo và hướng dẫn mỗi em phải lập thời gian biểu thật cụ thể, phù hợp với tình hình của gia đình và phải được cha mẹ kí xác nhận. Thông qua thời gian biểu, tôi biết được lượng thời gian học bài ở nhà của từng em.

Căn cứ và thời gian học bài ở nhà của từng em, tôi có kế hoạch kiểm tra, hướng dẫn các em tự học ở nhà. Việc kiểm tra các em học bài ở nhà được tôi thực hiện đều đặn và duy trì thường xuyên. Lúc đầu, tôi trực tiếp kiểm tra và hướng dẫn tỉ mỉ phương pháp học tập cho những em học yếu và những em có lực học khá, giỏi của lớp.

3. Kết quả đạt được:

Sáng kiến kinh nghiệm của tôi không có gì là to tát, những biện pháp tôi đã làm cũng rất đổi bình thường. Nhưng kết quả đạt được lại rất khả quan. Rõ ràng qua cách làm này, tôi thấy kết quả học tập của học sinh ngày càng tiến bộ rõ rệt. Các em ngày càng chăm ngoan. Điều đó làm

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

tôi rất vui mừng và vui đi những vất vả, mệt nhọc. Tình cảm thầy- trò, bạn bè ngày càng gắn bó và thân thiện .

Nhờ những nỗ lực của bản thân mà lớp tôi chủ nhiệm đã đạt được những kết quả đáng kể. Các em thực hiện tốt nội quy nhà trường đề ra. Nề nếp kỉ luật trong và ngoài lớp luôn đạt tốt. Các em hăng hái sôi nổi tham gia các phong trào của Đội, của trường như thu gom giấy vụn, tham gia báo tường, tham gia phong trào xanh sạch đẹp của thủ đô. Kết quả học tập của lớp rất khả quan, chữ viết sạch đẹp, học đều các môn, các em luôn ăn mặc gọn gàng, sạch sẽ. Lớp học sạch sẽ và các con không ăn quà vặt ngoài cổng trường.

Những công việc mà tôi làm đều bắt nguồn từ tinh thần trách nhiệm của một giáo viên chủ nhiệm lớp, từ tình yêu đối với học trò của mình. Thành công tôi đạt được phần lớn đều do sự nỗ lực của bản thân. Nhưng bên cạnh đó, tôi luôn nhận được sự động viên khích lệ của cán bộ quản lí nhà trường, sự chia sẻ đóng góp từ các đồng nghiệp trong trường.

4. Bài học kinh nghiệm:

Để làm tốt công tác chủ nhiệm lớp trong trường Tiểu học tôi rút ra bài học sau:

- Ổn định tổ chức, thường xuyên giáo dục và rèn luyện học sinh, chú ý uốn nắn từ những biểu hiện dù là nhỏ nhất của các em.
- Nắm vững mục tiêu của cấp học, lớp học và chương trình dạy học, giáo dục của nhà trường
- Tìm hiểu nắm vững cơ cấu tổ chức của nhà trường.
- Tiếp nhận học sinh lớp chủ nhiệm, nghiên cứu và phân tích mọi đặc điểm của đối tượng trong lớp và các yếu tố tác động đến các em, bao gồm đặc điểm tâm sinh lí, nhân cách, năng lực của các em, hoàn cảnh gia đình và sự quan tâm gia đình đối với con cái.
- Để làm tốt công tác chủ nhiệm lớp, người GVCN phải tự hoàn thiện nhân cách của người thầy giáo.
Một trong những nhiệm vụ quan trọng của GVCN lớp là không ngừng học tập chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm, nhằm đổi mới công tác tổ chức giáo dục, dạy học, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở nhà trường phổ thông.
- GVCN phải là người tổ chức liên kết toàn xã hội để xây dựng môi trường sư phạm lành mạnh, thống nhất tác động, thực hiện các mục tiêu, nội dung giáo dục.
- Đối với học sinh, người giáo viên chủ nhiệm nên gần gũi, thái độ ân cần và đối xử công bằng với các em. Bản thân người giáo viên phải an tâm với nghề, toàn tâm toàn ý với công việc của mình.
- Nêu cao phẩm chất đạo đức trong công tác giáo dục để học sinh noi theo, biết lễ phép, có ý thức kỉ luật thông qua các tiết đạo đức và sinh hoạt tập thể.

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

- Liên hệ mật thiết trao đổi với chi hội phụ huynh. Đi sâu tìm hiểu hoàn cảnh của từng gia đình học sinh. Liên lạc, trao đổi với phụ huynh về từng mặt của HS.
- Theo tôi, muốn trở thành một nhà sư phạm, một giáo viên chủ nhiệm lớp giỏi, khéo léo, tinh tế trong ứng xử và thành công trong việc giáo dục học sinh thì mỗi người giáo viên chủ nhiệm cần phải:

1. Tìm hiểu để biết được một cách toàn diện, sâu sắc về từng học sinh. Hiểu rõ hoàn cảnh gia đình, đặc điểm tâm lí, tính cách, sở thích, thói quen,... của từng học sinh để có biện pháp giáo dục phù hợp.

2. Chú trọng xây dựng và bồi dưỡng Ban Cán sự lớp, huấn luyện để các em trở thành những “người lãnh đạo nhỏ” tài ba.

3. Luôn giữ được sự bình tĩnh trước lỗi lầm của học sinh, tìm hiểu căn kẽ thấu đáo nguyên nhân của mỗi tình huống xảy ra để có cách xử lí đúng đắn, hợp tình, hợp lí; tránh trách nhảm, trách oan học sinh làm các em hoang mang, thiếu niềm tin vào người thầy.

4. Luôn biết khích lệ biểu dương các em kịp thời. Hãy khen ngợi những ưu điểm sở trường của các em để các em thấy giá trị của mình được nâng cao, có niềm tin và hứng thú học tập hơn.

5. Luôn thể hiện cho học sinh thấy tình cảm yêu thương của một người thầy đối với học sinh. Hãy nhớ rằng lòng nhân ái, bao dung, đức vị tha của người thầy luôn có một sức mạnh to lớn để giáo dục và cảm hóa học sinh.

6. Duy trì và sáng tạo trong công tác xây dựng “lớp học thân thiện học sinh tích cực”, làm sao để tất cả các em luôn cảm thấy “mỗi ngày đến trường là một niềm vui.

7. Phối hợp chặt chẽ với phụ huynh học sinh; kiên trì vận động phụ huynh tích cực tham gia vào công tác giáo dục học sinh.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận:

- Kết quả đạt được của sáng kiến kinh nghiệm đã khẳng định tính đúng đắn, tính thiết thực và tính hiệu quả của việc giáo dục học sinh thông qua công tác chủ nhiệm lớp. Người giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học có một vị trí đặc biệt quan trọng. Lao động của một giáo viên chủ nhiệm lớp ở Tiểu học là lao động sáng tạo không ngừng, sự sáng tạo đó đòi hỏi phải toàn diện: sáng tạo trong soạn giảng, trong tổ chức các hoạt động học tập, vui chơi, trong sinh hoạt tập thể và đặc biệt là trong các biện pháp giáo dục đạo đức và rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh. Vì vậy chỉ có những giáo viên thực sự tâm huyết với nghề, thực sự thương yêu học sinh của mình thì mới có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ.
- Qua những kinh nghiệm đã rút ra, tôi thấy học sinh ngoan hơn, biết cách ứng xử vào các tình huống hàng ngày một cách hợp lý, góp phần nâng cao chất lượng và hiệu quả của dạy học và giáo dục toàn diện cho học sinh, đồng thời phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo ở học sinh tiểu học.

2. Đề xuất và khuyến nghị:

- Với phòng GD&ĐT:

Phân phối chương trình cho tiết thực hành, ngoại khóa cho học sinh nhiều hơn. Thông qua việc đi thực tế, trực tiếp tham gia vào các hoạt động tập thể thì các kiến thức và kỹ năng sống của các em sẽ được hình thành và phát triển một cách tự nhiên, từ đó giúp cho công tác chủ nhiệm của người giáo viên đạt hiệu quả cao.

- Với trường Tiểu học Cát Linh:

Tăng cường các hoạt động ngoại khóa cho học sinh tham gia.

Trên đây là một số kinh nghiệm về công tác chủ nhiệm lớp trong việc xây dựng “Lớp học thân thiện – Học sinh tích cực” mà tôi đã áp dụng hiệu quả. Tôi rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các cấp lãnh đạo và đồng nghiệp để đề tài của tôi được hoàn thiện tốt hơn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Một số kinh nghiệm trong công tác chủ nhiệm lớp 3 ở trường tiểu học Cát Linh

Hà Nội, ngày tháng năm 2014

Người viết

Nguyễn Phương Thảo

\

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tài liệu tăng cường năng lực làm công tác giáo viên chủ nhiệm lớp ở trường tiểu học – Nhà xuất bản giáo dục Việt Nam.
2. Tài liệu giáo dục kỹ năng sống trong các môn học ở Tiểu học – Nhà xuất bản giáo dục.
3. Báo Dạy và Học ngày nay – Trung ương Hội khuyến học Việt Nam.
4. Báo Giáo dục và Thời đại
5. Mạng Internet